

ЎЗБЕКИСТОН МИНТАҚАЛАРИДА ИНВЕСТИЦИЯ САЛОҲИЯТИНИНГ  
ИҚТИСОДИЙ ЎСИШИ ТАЪМИНЛАШДАГИ РОЛИ

**Содиқов Авазбек Мадаминovich** –  
Ўзбекистон Миллий Университети профессори  
**Валиев Бобур Батирович** –  
Ўзбекистон халқаро ислом  
академияси доценти, DSc

**Аннотация.** Мақола минтақалар инвестиция салоҳияти юзасидан илмий қарашларни тадқиқ этиш, инвестицияларнинг ҳудудлар иқтисодий ўсишига таъсирини баҳолаш ва инвестиция салоҳиятини ошириш бўйича таклифлар ишлаб чиқишига бағишланган. Унда инвестицияларнинг минтақалар иқтисодий ўсишига таъсири эконометрик моделлар эластиклик коэффициенти орқали ҳисобланган.

**Асосий тушунчалар:** минтақа, инвестиция салоҳияти, иқтисодий ўсиш, эластиклик коэффициенти, минтақавий сиёсат, концепция, молиялаштириш манбаси.

РОЛЬ ИНВЕСТИЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА В ОБЕСПЕЧЕНИИ ЭКОНОМИЧЕСКОГО  
РОСТА В РЕГИОНАХ УЗБЕКИСТАНА

**Садыков Авазбек Мадаминovich** –  
профессор Национального университета Узбекистана  
**Валиев Бобур Батирович** –  
доцент Международной исламской академии  
Узбекистана, DSc

**Аннотация.** Статья посвящена изучению научных взглядов на инвестиционный потенциал регионов, оценке влияния инвестиций на экономический рост в регионах и разработке предложений по увеличению инвестиционного потенциала. В нем влияние инвестиций на экономический рост регионов рассчитывается с помощью коэффициента эластичности эконометрических моделей.

**Ключевые понятия:** регион, инвестиционный потенциал, экономический рост, коэффициент эластичности, региональная политика, концепция, источник финансирования.

THE ROLE OF INVESTMENT POTENTIAL IN ENSURING ECONOMIC GROWTH  
IN THE REGIONS OF UZBEKISTAN

**Sadikov Avazbek Madaminovich** –  
professor of National University of Uzbekistan  
**Batirovich Bobur Valiev**  
Assistant professor of International  
Islamic Academy of Uzbekistan, DSc

**Annotation.** The article is devoted to the study of scientific views on the investment potential of the regions, the assessment of the impact of investments on economic growth in the regions and the development of proposals to increase the investment potential. It calculates the influence of investments on the economic growth of regions using the coefficient of elasticity of econometric models.

**Key concepts:** region, investment potential, economic growth, elasticity coefficient, regional policy, concept, source of funding.

**Кириш.** Дунё мамлакатларида охириги йилларда давлат ички минтақалари иқтисодиёти ўртасидаги номуносивликлар ошиб бормоқда. Жумладан, ривожланган илғор давлатларда реал ялпи ҳудудий маҳсулотнинг аҳоли жон бошига тўғри келувчи ҳажми бўйича энг юқори ва энг паст 10 фоизликка кировчи ҳудудлар ўртасидаги ўртача фарқ ортиб бориб, охириги ўн йилликда 1,7 баробарни, ривожланаётган мамлакатларда эса ушбу тафовут таҳлил даврида 3,2 баробарни ташкил этган. Айрим ҳолатларда эса иқтисодий салоҳият бўйича мамлакатлар ичидаги ҳудудлар ўртасидаги фарқ мамлакатлар ўртасидаги фарқдан катта бўлмоқда[1].

Мамлакатимиз минтақаларида ҳам инвестицион фаолиятни тартибга солиш механизми-

ни такомиллаштириш ва ҳудудлар инвестиция салоҳиятини ошириш вазифаси алоҳида аҳамият касб этмоқда. Шунинг учун ҳам, республикамиз Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2020 йил 29 декабрдаги Олий Мажлисга йўллаган мурожаатномасида[2] ва 2017-2021 йилларга мўлжалланган мамлакатни ривожлантириш “Ҳаракатлар стратегияси”да ҳам алоҳида устувор йўналишлар сифатида ҳудудларда “ўсиш нуқталари”ни аниқлаш, уларни комплекс ривожлантириш тадбирларини ва иқтисодиётимиз ривожининг муҳим шарти бўлган фаол инвестиция сиёсатини изчил давом эттириш вазифалари қўйилган.

Республикамизда 2019 йил 14 майда қабул қилинган ПФ-5717 сон “Ўзбекистон Респуб-

ликаси инвестиция дастурини шакллантириш ва амалга оширишнинг сифат жиҳатидан янги тизимга ўтиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони, 2020 йил 1 майда эълон қилинган ПҚ-4702 сон “Худудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришни рейтинг баҳолаш тизимини жорий этиш тўғрисида” Қарори ва бошқа мазкур соҳадаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг қабул қилинишининг асосий мақсадларидан бири ҳам худудлар инвестиция салоҳиятини ошириш ҳисобланади.

**Илмий адабиётлар таҳлили.** Минтақаларнинг инвестиция салоҳияти масаласига кўпгина илмий тадқиқотларда ҳам ўз ифодасини топган. Мамлакатимиз иқтисодчи олими А.М.Содиқовнинг ёндашувига кўра, муайян минтақада инвестиция салоҳияти ундаги табиий-ресурс, ишлаб чиқариш, истеъмол, инфратузилма, инновация, меҳнат, институционал, молиявий салоҳият билан аниқланади[3]. Унинг тадқиқотларида келтирилишича, фақатгина минтақанинг табиий-иқтисодий, демографик, экологик ва бошқа шароитларини ҳар томонлама ҳисобга олибгина капитални жалб қилишдан кутилаётган самарага эришиш ва уни иқтисодиётни жадал ривожлантиришга йўналтириш мумкин. А.М.Марголиннинг фикрича, инвестиция салоҳияти бу маълум даражада тартибланишган инвестиция ресурсларининг йиғиндисидан бўлиб, улардан фойдаланиш синергизм самарасига эришишни таъминлайди, объектга турли омилларнинг ўзаро биргаликдаги таъсирлашуви натижасидаги самарани таъминлайди. Мазкур таъсир самараси эса омилларнинг объектга алоҳида таъсирлари самараси йиғиндисидан катта бўлади[4]. С.А.Трухин эса инвестиция салоҳиятини меҳнат, истеъмол, ишлаб чиқариш, молиявий, институционал, инновацион, инфратузилма ва табиий-ресурс салоҳиятларини баҳолаш орқали аниқлашни таклиф этади [5]. Бошқа бир иқтисодчи олим Д.Д.Деньгин инвестиция салоҳиятини минтақанинг макроиқтисодий хусусияти сифатида билиб, ўз ичига иқтисодий-географик шароити, худуднинг ишлаб чиқариш омиллари билан тўйинганлиги, аҳоли турмуш даражаси, уларнинг истеъмол талаби каби омилларни қамраб олишини таъкидлайди[6].

К. Гуадалупе и Г. Кастро каби иқтисодчилар эса ўз илмий ишларида Мексика иқтисодиётига хорижий инвестицияларни жалб қилиш салоҳиятига таъсир қилувчи асосий кўрсаткичлар сифатида даромадлар даражаси (жон бошига тўғри келувчи ЯИМ, реал ўртача иш ҳақи), бозор ҳажми (ЯИМ, аҳоли сони), инсон капитали (жон бошига тўғри келувчи таълимга давлат харажатлари, таълим даражаси), инфратузилма (жон бошига тўғри келувчи транспорт ва алоқага давлат харажатлари, жон бошига тўғри келувчи

стационар телефонлар сони), географик жойлашув (минтақа марказидан пойтахтгача масофа, минтақа марказидан энг яқин чегарадаги чорраҳагача масофа) индикаторларидан фойдаланганлар [7].

Яна бир манбада минтақавий иқтисодий ўсиш, ишсизлик, ишлаб чиқариш омилларининг бир-биридан ҳар хил масофада жойлашган минтақалар орасидаги ҳаракати муаммолари эконометрик моделлар тўпламидан фойдаланадиган минтақавий макроиқтисодиётнинг таҳлил мавзуси ҳисобланади ва худудларда рўй бераётган жараёнларнинг моҳиятини тушунишга ва тегишли минтақавий иқтисодий сиёсатни шакллантиришга ёрдам беради [8].

Ғарб адабиётларида инвестиция фаолиятини акс эттиришда “инвестиция салоҳияти” тушунчаси билан биргаликда, “инвестиция муҳити”, “инвестицион жозибадорлик” тушунчалари ҳам кўп ишлатилади. Иқтисодчилар К. Хэд и Т. Майер ўз тадқиқотларида бозор салоҳияти ва япон инвестиция ресурсларининг Европа Иттифоқида жойлашуви масалаларини таҳлил қилганлар[9]. Уларнинг фикрича, инвестицияларни жойлашувини танлашга таъсир кўрсатадиган энг муҳим омил талаб ҳисобланади. Хусусан, улар ўтказган тадқиқот натижаларига кўра муайян худудда бозор салоҳиятининг 10%га ўсиши, мазкур худуд хусусиятларига боғлиқ ҳолда унинг инвесторлар томонидан танланиш имкониятини 3-11%га оширади.

А. Охотина ва О. Лавриненка каби муаллифлар эса инвестиция муҳитига таъсир қилувчи омиллар сифатида сиёсий, ҳуқуқий, экологик шарт-шароитларни келтирадилар[10]. Сербия давлати минтақалари бизнес муҳитини баҳолашда С.Радукич ва Ж.Станковиц ўз илмий ишида ўн иккита гуруҳ мезонларидан фойдаланган [11]: маҳаллий иқтисодий ривожланишга стратегик ёндашувнинг зарурлиги, иқтисодиётни қўллаб-қувватлашнинг ташкилий салоҳияти, маҳаллий бизнес билан доимий ҳамкорлик ва алоқанинг мавжудлиги, қурилиш ишларига руҳсат беришнинг самарадорлиги, бизнес учун ахборотнинг тўлақонли етказиб берилиши, минтақада инвестициялар ва маркетингнинг қўллаб-қувватланиши, кредитга қобиллик ва молиявий барқарорлик, бандликни ва инсон ресурслари ривожланишини қўллаб-қувватлаш, давлат-хусусий сектор ҳамкорлигини кучайтириш, мос инфратузилма ва ишончли маиший хизмат, маҳаллий тўловлар, солиқлар ва йиғимларнинг очиқ ва рағбатлантирувчи сиёсати, ахборот технологияларни жорий қилиш.

Хюксу Чо ва Еонгсеок Ха эса ўз методикаларида Кореянинг Поханг-Еонгил портига хорижий инвестицияларни жалб қилишда энг муҳим омиллар қаторида ҳукуматнинг рағбатланти-

рувчи сиёсати, эркин савдо зоналарининг мавжудлиги, саноат кластерларининг ривожланганлиги, транспорт тармоқлари, ахборот ва алоқа технологияларининг мавжудлиги кабиларни санаб ўтган [12].

**Асосий қисм.** Мамлакатимизга 2020 йилда жалб қилинган инвестициялар ҳажми 202 трлн сўмга етиб, ўтган йилга нисбатан ўсиш суръати 91,8 %ни ташкил этган ва пасайиш тенденциясига эга бўлган. 2010-2019 йилларда ўрта ҳисобда мамлакатимизга жалб қилинган асосий капиталга инвестицияларнинг 52,7% тўртта ҳудуд - Тошкент шаҳри, Қашқадарё, Бухоро ва Тошкент вилоятлари ҳиссасига тўғри келмоқда. Ҳудудлар орасида пойтахт Тошкент шаҳри мамлакат иқтисодиётига ўзлаштирилган инвестициялар таркибида энг катта улушга (айтилган даврда ўртача 19,7%) эга бўлиб, ушбу кўрсаткич 2010-2013 йилларда 20,6%, 2014-2016 йилларда 17,6%, 2017-2019 йилларда 20,7% га етган (1-жадвал). Ваҳоланки 2010-2019

йилларда Тошкент шаҳри мамлакат аҳолисининг ўртача 7,7 %ни, республика ялпи ичи маҳсулотининг эса ўртача 14,7 %ни эгаллаган. Бу эса мамлакатга ўзлаштирилаётган инвестициялар пойтахтнинг иқтисодий кўлами ва аҳолиси сонига нисбатан каттароқ улушга эга эканини кўрсатади. Айтилган даврда Қашқадарё ва Бухоро вилоятлари ҳам мос равишда республика иқтисодиётининг 7,7 % ва 5,6 %ни, аҳолининг эса 9,5 % ва 5,8 % ташкил этсада, уларга ўзлаштирилган инвестициялар республикага ўзлаштирилган жами инвестицияларнинг 13,1% ва 10,5 %ни ташкил этмоқда.

2019 йилда инвестицияларнинг молиялаштириш манбалари таркибида 29,3% ёки 55,6 трлн. сўм маблағ корхона, ташкилот ва аҳолининг ўз ресурслари ҳисобига, манбаларнинг 70,7% ёки 134,3 трлн. сўмдан ортиқ қисми эса жалб қилинган маблағлар ҳисобига таъминланди.

**1-жадвал**

**2010-2019 йилларда Ўзбекистонда асосий капиталга инвестицияларнинг ҳудудлар бўйича тақсимланиши, ўртача %да**

№	Ҳудудлар номлари	2010-2013 йй.	2014-2016 йй.	2017-2019 йй.	2010-2019 йй. ўртача
	<b>Тошкент ш.</b>	20,6	17,6	20,7	<b>19,7</b>
	<b>Қашқадарё</b>	11,9	13,6	14,2	<b>13,1</b>
	<b>Бухоро</b>	11,1	10,3	9,7	<b>10,5</b>
	<b>Тошкент вил.</b>	10,0	9,5	8,6	<b>9,4</b>
	<b>Навоий</b>	7,9	4,9	8,1	<b>7,1</b>
	<b>Қорақалпоғистон Республикаси</b>	5,3	11,0	4,6	<b>6,8</b>
	<b>Самарқанд</b>	6,3	6,6	5,4	<b>6,1</b>
	<b>Фарғона</b>	6,2	5,2	4,4	<b>5,3</b>
	<b>Наманган</b>	3,5	4,9	5,9	<b>4,6</b>
	<b>Сурхондарё</b>	3,9	3,9	5,6	<b>4,4</b>
	<b>Андижон</b>	4,4	4,0	3,9	<b>4,1</b>
	<b>Хоразм</b>	3,1	3,4	2,9	<b>3,1</b>
	<b>Жиззах</b>	2,9	2,7	3,1	<b>2,9</b>
	<b>Сирдарё</b>	2,8	2,5	2,5	<b>2,6</b>

*Манба: Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси маълумотлари асосида ҳисобланган.*

Айтилган йилда давлат ташаббуси ва таъсири остида бўладиган марказлашган молиялаштириш манбалари ҳисобидан деярли 50,7 трлн. сўмлик инвестициялар молиялаштирилди ва бу жами инвестицияларнинг 26,6%ни ташкил этди. Инвестицияларни жалб қилишда хусусий сектор ташаббускорлигининг ортиши ҳисобига марказлашган инвестицияларнинг 2019 йилдаги улуши аввалги йилга нисбатан 5,5% пунктга камайди.

Инвестицияларнинг самарадорлигини аниқлашда уларнинг иқтисодий ўсишга таъсирини эконометрик баҳолаш натижалари ҳам аниқ хулосалар чиқариш имконини беради

(2-жадвал). Шу боис, Ўзбекистоннинг 14 та ҳудудлари бўйича 2000-2020 йилларда ялпи ҳудудий маҳсулот ўсиш суръатларига асосий капиталга инвестициялар ўсиш суръатлари таъсири панел маълумотлар базасига асосланган регрессия функциялари орқали баҳоланди.

Содда қилиб айтганда, 2020 йилда эришилган иқтисодий ўсишга инвестицияларнинг таъсирини баҳолашда ушбу ўсишни таъминлашга киритилган 2018, 2019 ва 2020 йилдаги инвестициялар ҳисобга олиниши даркор. Эконометрик ҳисоб-китобларни формаллашган функция кўринишида қуйидагича ифодалаш мумкин:

Ўзбекистон ҳудудларида инвестицияларнинг иқтисодий ўсишга таъсирини  
эконометрик баҳолаш натижалари

		Тобе ўзгарувчи (grp_growth) - ҳудудларда ишлаб чиқаришнинг ўсиши					
Мустақил ўзгарувчилар (independent variable)		Эластиклик коэффицентлари					
		1 йиллик лаг		2 йиллик лаг		3 йиллик лаг	
		Random effects GLS regression	Fixed effects (within) regression	Random effects GLS regression	Fixed effects (within) regression	Random effects GLS regression	Fixed effects (within) regression
C	константа	104.8489 (*1.223885) (*85.67) (***0.000)	104.8084 (*1.160727) (*90.30) (***0.000)	104.6087 (*1.227492) (*85.22) (***0.000)	104.595 (*1.161363) (*90.06) (***0.000)	101.5541 (*2.189705) (*46.38) (***0.000)	101.5344 (*2.172638) (*46.73) (***0.000)
In_gr	Ҳар бир ҳудудда жами инвестициялар ўсиш суръати	<b>0.0241959</b> (*0.0098802) (*2.45) (***0.014)	<b>0.024554</b> (*0.0099607) (*2.47) (***0.015)	<b>0.0255824</b> (*0.0096373) (*2.65) (***0.008)	<b>0.0256999</b> (*0.0096902) (*2.65) (***0.009)	<b>0.0526826</b> (*0.0186226) (*2.83) (***0.005)	<b>0.0528552</b> (*0.0188195) (*2.81) (***0.006)
R-squared: within		0.0519		0.0596		0.0663	
R-squared: between		0.0016		0.0003		0.0048	
R-squared: overall		0.0364		0.0438		0.0507	
rho		0.2013652	0.25331415	0.20354306	0.25359971	0.20418531	0.25350189
Танланма даври Time: 2000-2020		Танланма гуруҳлари сони Number of groups=14		Кузатувлар сони Number of obs=154			
* Стандарт хатолик (Std. Error)		** t (z) - статистика (t-Statistic)			***p-эҳтимоллик қиймати (Prob.Value)		

$$\begin{aligned}
 &grp\_growth=0.0241959*in\_gr\_1+104.8489 (RE) \\
 &grp\_growth=0.024554*in\_gr\_1+104.8084 (FE) \\
 &grp\_growth=0.0255824*in\_gr\_2+104.6087 (RE) \\
 &grp\_growth=0.0256999*in\_gr\_2+104.595 (FE) \\
 &grp\_growth=0.0526826*in\_gr\_3+101.5541 (RE) \\
 &grp\_growth=0.0528552*in\_gr\_3+101.5344 (FE)
 \end{aligned}$$

Эконометрик баҳолашда 14 та ҳудуд бўйича 11 йиллик маълумотлардан фойдаланилгани боис кузатув нуқталари сони 154 тага етди. Бошқача айтганда, ҳудудлардаги иқтисодий ўсиш ва инвестицияларнинг ошиши ўртасидаги 154 та ўзаро таъсирлашув ҳолатини ўзаро таҳлил қилиш асосида “Stata” компьютер дастуридан фойдаланиб, инвестицияларнинг иқтисодий таъсири қонуниятини аниқланди. Эконометрик ҳисоб-китоблар орқали жуфтлик регрессия функциялари ёрдамида инвестициялар ўсишининг иқтисодий ўсишга таъсир даражаси эластиклик коэффицентлари орқали ифодаланди. Маълумки, инвестициялар ишлаб чиқаришга ўзлаштирилиши билан якуний натижага, яъни иқтисодий ўсишга таъсир кўрсатиши учун муайян муддат талаб этилади. Мазкур муддат инвестицион лаг деб номланиб, инвестициялар таъсирининг маълум вақт оралиғида кечикиб иқтисодий ўсишга ўтишини ифодалайди. Муаллиф эконометрик ҳисоб-китобларда инвестициялар таъсирининг ушбу хусусиятларини ҳам эътиборга олган ҳолда Ўзбекистон ҳудудларида инвестицияларнинг 3 йилгача бўлган ҳар бир лагдан фойдаланган.

Ўзбекистон минтақаларида 2010-2020 йилларга нисбатан инвестицияларнинг иқтисодий ўсишга таъсирини эконометрик баҳолаш натижаларига кўра инвестицияларнинг эластиклик коэффицентини бир йиллик лаг ҳолатида (“Random effects GLS regression”, Fixed effects (within) regression усулларида) **0.024** дан ортиқни, икки йиллик лаг билан айтилган икки усулда ҳам **0.025** дан ортиқни ташкил этган. Уч йиллик лагни ҳисоблашда эса сўнгги уч йиллик кўрсаткичларнинг ўртача арифметик қийматидан фойдаланилди. Натижада эса уч йиллик лаг ҳолатида ҳудудларда инвестициялар ўсишининг иқтисодий ўсишга таъсири эластиклик коэффицентини деярли **0.053** ни ташкил этди. Мазкур рақамлардан кўриш мумкинки, инвестицияларнинг иқтисодий ўсишга ижобий таъсир даражаси уч йиллик (лаг) даврда ўзининг энг юқори қийматига эга бўлган. Бу эса муайян йилга нисбатан сўнгги уч йилликда ҳудудларга жалб қилинган инвестицияларнинг ўртача ўсиш суръатининг 1 фоиз пунктга кўтарилиши (масалан, ўсиш суръати 102 %дан 103 %га етган бўлса) иқтисодий ўсиш суръатининг (ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажмининг ўсиш суръати) 0,053 фоиз



пунктга ошиши билан уйғун келмоқда. Шунингдек, эластиклик коэффицентларининг турли лаглар бўйича қийматларининг кўрсатишича, мамлакатимиз ҳудудларида инвестиция лойиҳалари биринчи ва иккинчи йилларга қарганда, уч йиллик даврда иқтисодий ўсишга энг кўп ижобий таъсир кўрсатмоқда.

**Натижалар.** Юқоридагилардан хулоса қилиб, Ўзбекистон минтақалари инвестиция салоҳиятини ошириш ва инвестиция самарадорлигини яхшилаш юзасидан бир қатор тавсияларни бериш мумкин. Мамлакатимизда оқилона инвестиция сиёсатини олиб бориш ва ҳудудларга инвестицияларни фаол ўзлаштириш ҳамда улардан самарали фойдаланиш учун зарур шарт-шароитлар яратишда дастлабки босқичда узоқ муддатга мўлжалланган Минтақавий сиёсат умумреспублика концепциясини ишлаб чиқиш мақсадга мувофиқдир. Мазкур умумреспублика концепцияси эса алоҳида минтақалар доирасида узоқ муддатли ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш концепцияларини ишлаб чиқишда устувор йўналишлар ва асосий мақсадларни аниқлашга асос бўлади. Кейинги босқичларда эса минтақалар ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш концепциялари асосида ҳудудлар инвестиция стратегияларини ишлаб чиқиш тавсия этилади.

Минтақавий сиёсат умумреспублика концепциясини ишлаб чиқиш ва инвестиция салоҳиятини оширишда қуйидаги асосий вазифаларни қамраб олиш зарур деб ҳисоблаймиз:

❖ мамлакат минтақаларининг иқтисодий салоҳияти ва замонавий тенденцияларини ҳисобга олган ҳолда улар таркибида доимий равишда “ўсиш марказлари” ва “ортда қолаётган ҳудудлар”ни ажратиб бориш;

❖ “ўсиш марказлари” ҳисобланган минтақалардан периферия ҳудудлари ва узоқ қишлоқ жойларга янгиликлар ва инновациялар фаол диффузиясини таъминлаш учун барча шароитларни яратиш;

❖ ривожланган минтақалар ва ортда қолаётган ҳудудларни ўзаро боғловчи замонавий транспорт корридорлари тизимини шакллантириш;

❖ “ўсиш марказлар”ида шаклланган алоқа тармоғини ортда қолаётган ҳудудларда давом эттириш ва ривожлантириш;

❖ республиканинг ривожланган минтақалари ва тараққиётдан орқада қолаётган ҳудудлари ўртасида ўзаро ишчи кучи ва меҳнат ресурслари эркин ҳаракатини таъминлаш;

❖ ривожланган ҳудудларда фаолият юритаётган олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот ташкилотлари, “ақл” марказларининг ривожланишдан ортда қолаётган ҳудудларда филиалларини очишни рағбатлантиришнинг самарали механизминини яратиш;

❖ ишлаб чиқариш, истеъмол, меҳнат, институционал ва инновация салоҳияти юқори бўлган ҳудудлар имкониятларидан минтақалараро қўшма ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастурлари орқали ортда қолаётган минтақаларда самарали фойдаланишни таъминлаш.

### Манба ва фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. <https://blogs.imf.org/2019/10/09/widening-gaps-regional-inequality-within-advanced-economies/>
2. Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёевнинг 2020 йил 29 декабрдаги Олий Мажлисга мурожаатномаси. <https://president.uz/uz/lists/view/4057>
3. Садыков А.М. Новая стратегия развития Узбекистана: формирование, приоритеты, реализация // Монография. Ташкент, “Узбекистан”, 2019 й., - 511 с.
4. Марголин А. М. Экономическая оценка инвестиций. М., 2001. С. 357–359.
5. Трухин С.А. Оценка инвестиционной привлекательности и инновационного потенциала региона (на примере Алтайского края) // Ползуновский Вестник. 2006. № 3-1. С. 200–203.
6. Деньгин Д.Д. Региональный инвестиционный потенциал: пути изучения и проблемы использования // Экономический журнал. 2009. Т. 16. № 2. С. 50–56.
7. Carmen Guadalupe Juárez Rivera, Gerardo Ángeles Castro Foreign direct investment in Mexico Determinants and its effect on income inequality // Contaduría y Administración. 2013. Vol. 58. № 4. P. 201–222.
8. Armstrong H., Taylor J. Regional Economic Policy. 3 ed. (1-ed. Philip Allan, Oxford, 1978) — Wiley-Blackwell, 2000, 437 p.
9. Head K.C., Mayer T. Market potential and the location of Japanese investment in the European Union // Review of Economics and Statistics. 2004. Vol. 86. № 4. P. 959–972.
10. Ohotina A., Lavrinenko O. Education of Employees and Investment Climate of the Region: The View of the Heads of Enterprises // Procedia – Social and Behavioral Sciences. 2015. Vol. 174. P. 3873–3877. doi: 10.1016/j.sbspro.2015.01.1127
11. Radukić S., Stanković Jo. Evaluation of Local Business Environment in The Republic of Serbia // Procedia Economics and Finance. 2015. Vol. 19. P. 353–363.
12. Hyuksoo Cho, Yeongseok Ha Determinants of FDI Inflow in Regional Port with Resource-Based View and Institutional Theory: A case of Pohang-Yeongil Port // The Asian Journal of Shipping and Logistics. 2009. Vol. 25. № 2. P. 305–331.